

Reykjavík, 30. september 2021

Efni: Beiðni um skýringar á vafaatriðum og aðgang að gögnum

Til Réttar hefur leitað Rósa Björk Brynjólfsdóttir, kt. 090275-5189, Melhaga 17, 107 Reykjavík, þingkona („umbj. minn“), vegna síðastliðinna alþingiskosninga og þeirra vafaatriða sem landskjörstjórn telur vera varðandi meðferð kjörgagna og endurtalningu atkvæða í Norðvesturkjördæmi.

Vísað er til bókunar landskjörstjórnar sem samþykkt var 28. september 2021, en af fréttum má ráða að efni hennar sé svohljóðandi:

„Landskjörstjórn hafa borist greinargerðir yfirkjörstjórna um framkvæmd talningar í öllum kjördæmum og afrit fundargerða. Ekki hefur borist staðfesting frá yfirstjórn Norðvesturkjördæmis á að meðferð og varðveisla kjörgagna á talningastað í kjördæminu hafi verið fullnægjandi. Í samræmi við 46. gr. stjórnarskrárinnar er það hlutverk Alþingis að úrskurða um gildi alþingiskosninga og kjörgengi alþingismanna. Upplýsingaöflun landskjörstjórnar er lokið og landskjörstjórn mun gera grein fyrir vinnu sinni á úthlutunarfundi samkvæmt 106. gr. kosningalaga sem haldinn verður 5. október næstkomandi.“

Með bréfi þessu er gerð sú krafa að landskjörstjórn veiti umbj. mínum tafarlaust aðgang að þeim gögnum sem komu úr framangreindri upplýsingaöflun landskjörstjórnar, þ. á m. greinargerðir allra yfirkjörstjórna og afrit fundargerða yfirkjörstjórna sem nefndar eru í ofangreindri bókun, þ.m.t. afrit gerðabóka yfirkjörstjórna, sbr. 19. gr. laga um kosningar til Alþingis nr. 24/2000 („kosningalög“) hafi þær borist landskjörstjórn.

Í fréttum RÚV var greint frá því kl. 07.37 þann 26. september sl. að lokatölur úr Norðvesturkjördæmi hafi borist um sjö þann morgun. Óskar umbjóðandi minn eftir afriti af skýrslu - eða eftir atvikum skýrslum – yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis til landskjörstjórnar, sbr. 105. gr. kosningalaga sem kveður á um að yfirkjörstjórn skuli „tafarlaust“ senda landskjörstjórn skýrslu um atkvæðatölur, þar sem tilgreina skal tölu kjósenda á kjörskrá, hvernig atkvæði hafa fallið á hvern framboðslista fyrir sig og atkvæðatölur hvers framboðanda.

Þess er enn fremur óskað að landskjörstjórn veiti umbj. mínum skýringar á þeim vafaatriðum sem upp hafa komið varðandi endurtalningu og meðferð kjörgagna í Norðvesturkjördæmi og upplýsi hvernig landskjörstjórn sé heimilt að úthluta þingsætum án tillits til þess vafa sem hún virðist telja á lögmati kosningar í Norðvesturkjördæmi.

Byggir beiðni þessi á II. kafla upplýsingalaga nr. 140/2012 og 15. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993.

Umbjóðandi minn áskilur sér allan rétt í tengslum við framangreint, þ. á m. til að koma að frekari málsástæðum, röksemdum og lagarökum sé tilefni til.

Vinsamlegast sendið umbeðin gögn með tölvupósti á sigurdur@rettur.is og hafið samband við mig ef frekari upplýsinga er óskað í síma 547-2000 eða með tölvupósti.

Virðingarfyllt,

Sigurður Örn Hilmarsson, lögmaður

sigurdur@rettur.is

Til : Laufey Helga Guðmundsdóttir
Frá : sigurdur@rettur.is
CC : Kristín Edwald (kristin@lex.is);
Heiti : 24.c.Tölvupóstssamskipti við Rétt 001
Málsnúmer. : 2110006
Málsaðili : Alþingi
Efnisflokkur : Upplýsingar
Skjalategund : Innkomið skjal
Skráð dags : 6.10.2021
Skráningaraðili : Landskjörstjórn

Takk kærlega Laufey. Báðir póstarnir eru móttæknir.

Bestu kveðjur / Best regards,

Sigurður Örn Hilmarsson hrl.
Eigandi / Partner

Réttur - Adalsteinsson & Partners
Klapparstígur 25-27
101 Reykjavík
Beinn sími / Direct line: +354 547 2006
Sími / Tel: +354 547 2000
www.rettur.is

From: Laufey Helga Guðmundsdóttir
Sent: 30 September 2021 16:43
To: Sigurður Örn Hilmarsson
Cc: Kristín Edwald (kristin@lex.is)
Subject: RE: Beiðni um skýringar og gögn - áriðandi

(2/2)

Sæll Sigurður Örn,

Sjá meðfylgjandi umbeðin gögn.

F.h. landskjörstjórnar,

Laufey Helga Guðmundsdóttir
Lögfræðingur og ritari landskjörstjórnar
Skrifstofa Alþingis, lagaskrifstofa
sími 563-0926 / 860-2253
www.althingi.is

Þessi tölvupóstur ásamt viðhengjum er eingöngu ætlaður þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gætu upplýsingar í honum verið bundnar trúnaði. Birting tölvupóstsins eða viðhengja, að hluta til eða í heild, er óheimil án samþykkis sendanda.
[Fyrirvari/Disclaimer](#)

Frá: Sigurður Örn Hilmarsson <sigurdur@rettur.is>
Sent: fimmtudagur, 30. september 2021 11:58
Til: Laufey Helga Guðmundsdóttir <laufeyhelga@althingi.is>
Efni: Beiðni um skýringar og gögn - áriðandi

Sæl Laufey,

Meðfylgjandi er bréf sem ég ritaði fyrir hönd umbjóðanda míns, Rósu Bjarkar Brynjólfsdóttir þar sem óskað er eftir gögnum og skýringum landskjörstjórnar. Eins og ráða má af efni bréfsins og þeirrar staðreyndar að landskjörstjórn hyggst funda á morgun er þess óskað að gögnin berist hið allra fyrsta. Hægt er að hafa samband við mig í síma 896-9444 ef eitthvað er.

Bestu kveðjur / Best regards,

Sigurður Örn Hilmarsson hrl.
Eigandi / Partner

Réttur - Adalsteinsson & Partners
Klapparstígur 25-27
101 Reykjavík
Beinn sími / Direct line: +354 547 2006

Sími / Tel: +354 547 2000

www.rettur.is

Þessi tölvupóstur ásamt viðhengjum er eingöngu ætlaður þeim sem tölvupósturinn er stilaður á og gætu upplýsingar í honum verið bundnar trúnaði. Birting tölvupóstsins eða viðhengja, að hluta til eða í heild, er óheimil án samþykkis sendanda.

[Fyrirvari/Disclaimer](#)

/o=althingi/ou=Exchange Administrative Group
(FYDIBOHF23SPDLT)/cn=Recipients/cn=user49f139a2

Til : 'Sigurður Örn Hilmarsson'
Frá : /o=althingi/ou=Exchange Administrative Group
(FYDIBOHF23SPDLT)/cn=Recipients/cn=user49f139a2
CC : Kristín Edwald (kristin@lex.is);
Heiti : 24.b. Tölvupóstsamskipti við Rétt 002
Málsnúmer. : 2110006
Málsaðili : Alþingi
Efnisflokkur : Upplýsingar
Skjalategund : Innkomið skjal
Skráð dags : 6.10.2021
Skráningaraðili : Landskjörstjórn

Viðhengi

[Bókun landskjörstjórnar á úthlutunarfundi 1. október 2021.pdf](#)

Sæll Sigurður Örn,

Erindið var tekið fyrir á fundi landskjörstjórnar 1. október sl. Upplýst var að greinargerðir yfirkjörstjórnna og fundargerðir þeirra, sem bárust landskjörstjórn 27. og 28. gr. september sl., hafi verið sendar þér með tölvuskeyti 30. september sl. Að öðru leyti telur landskjörstjórn að erindinu verði svarað með vísan til hjálagðrar bókunar hennar á úthlutunarfundi 1. október.

F.h. landskjörstjórnar,

Laufey Helga Guðmundsdóttir
Lögfræðingur og ritari landskjörstjórnar
Skrifstofa Alþingis, lagaskrifstofa
sími 563-0926 / 860-2253
www.althingi.is

Þessi tölvupóstur ásamt viðhengjum er eingöngu ætlaður þeim sem tölvupósturinn er stílaður á og gætu upplýsingar í honum verið bundnar trúnaði. Birting tölvupóstsins eða viðhengja, að hluta til eða í heild, er óheimil án samþykkis sendanda. [Fvrirvari/Disclaimer](#)

Frá: Sigurður Örn Hilmarsson
Sent: fimmtudagur, 30. september 2021 11:58
Til: Laufey Helga Guðmundsdóttir
Efni: Beiðni um skýringar og gögn - áriðandi

Sæl Laufey,

Meðfylgjandi er bréf sem ég ritaði fyrir hönd umbjóðanda míns, Rósu Bjarkar Brynjólfsdóttir þar sem óskað er eftir gögnum og skýringum landskjörstjórnar. Eins og ráða má af efni bréfsins og þeirrar staðreyndar að landskjörstjórn hyggst funda á morgun er þess óskað að gögnin berist hið allra fyrsta. Hægt er að hafa samband við mig í síma 896-9444 ef eitthvað er.

Bestu kveðjur / Best regards,

Sigurður Örn Hilmarsson hrl.
Eigandi / Partner

Réttur - Adalsteinsson & Partners
Klapparstígur 25-27
101 Reykjavík
Beinn sími / Direct line: +354 547 2006
Sími / Tel: +354 547 2000
www.rettur.is

Bókun landskjörstjórnar

[Dagskrárliður 2]

Landskjörstjórn bókar á úthlutunarfundi 1. október 2021:

Í XV. kafla laga nr. 24/2000, um kosningar til Alþingis, er fjallað um kosningaúrslit í kjördæmum, þ.m.t. um verkaskiptingu yfirkjörstjórna og landskjörstjórnar þegar kemur að úrslitum alþingiskosninga. Yfirkjörstjórnir annast talningu atkvæða í kjördæmum í samræmi við 97. gr. laga um kosningar til Alþingis. Landskjörstjórn leggur til eyðublöð fyrir skýrslur um atkvæðatölur, tekur á móti skýrslunum frá yfirkjörstjórnnum og úthlutar þingsætum í samræmi við XVI. kafla laganna. Svo landskjörstjórn geti byggt úthlutun þingsæta á traustum grunni þarf hún að ganga úr skugga um að skýrslur yfirkjörstjórna um atkvæðatölur séu byggðar á fullnægjandi upplýsingum.

Að morgni sunnudags 26. september sl. komu formaður landskjörstjórnar, ritari hennar og stærðfræðingur, sem er ráðgjafi landskjörstjórnar, saman í húsakynnum Alþingis til þess að taka á móti skýrslum yfirkjörstjórna svo að reikna mætti út atkvæðatölur framboðslista og gera grein fyrir breyttum atkvæðum, sbr. 105. og 110. gr. laga um kosningar til Alþingis. Þá lágu fyrir í fjölmiðlum niðurstöður talninga í einstökum kjördæmum. Af þeim mátti ráða að einungis sjö atkvæðum munaði á frambjóðanda V-lista og frambjóðanda M-lista í Suðurkjördæmi og að viðsnúningur á atkvæðatölu þessara framboða hefði áhrif á úthlutun þingsæta. Enn fremur mátti ráða að einungis munaði tveimur atkvæðum á atkvæðahlutfalli C-lista í Norðvesturkjördæmi og Suðurkjördæmi og að viðsnúningur á þessum hlutföllum hefði áhrif á úthlutun jöfnunarsæta. Næmisgreining eins og hér er lýst hefur verið hluti af yfirferð landskjörstjórnar við undanfarnar kosningar og hafa niðurstöður hennar jafnan verið kynntar fyrir kjörbrefanefnd Alþingis. Í þetta sinn var ljóst að atkvæðafjöldi sem gæti haft áhrif á úthlutun þingsæta var minni en áður. Var athygli yfirkjörstjórna Norðvestur- og Suðurkjördæma vakin á þessu. Í símtali við formann landskjörstjórnar upplýsti formaður yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis að ákveðið hefði verið að endurtelja greidd atkvæði í kjördæminu þegar í ljós hafi komið misræmi í flokkun atkvæða sem voru greidd C-lista. Áréttaði formaður landskjörstjórnar mikilvægi þess að umboðsmenn framboðslista væru viðstaddir endurtalninguna.

Sama dag, sunnudaginn 26. september, kl. 17.47, bárust landskjörstjórn gögn frá yfirkjörstjórn Norðvesturkjördæmis í tölvupósti með fyrirsögninni „Lokatölur úr Norðvesturkjördæmi.“ Þar sem gögnin voru óskýr og ekki á því sniðmáti sem landskjörstjórn hafði sent yfirkjörstjórnnum til útfyllingar var haft samband við tengilið yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis og barst skýrslan, með atkvæðatölum framboða, landskjörstjórn kl. 11.39, mánudaginn 27. september. Þar með hafði borist ein skýrsla um kosningaúrslit frá hverju kjördæmi. Úthlutun samkvæmt skýrslum yfirkjörstjórna allra kjördæmanna leiddi til þess að jöfnunarsæti færðust milli

kjördæma frá því sem kynnt hafði verið í fjölmiðlum og hafði það áhrif á kosningu fimm þingmanna. Síðar sama dag bárust landskjörstjórn athugasemdir umboðsmanns P-lista í Norðvesturkjördæmi við það hvernig staðið var að framkvæmd endurtalningarinnar, boðun umboðsmanna og varðveislu kjörgagna. Jafnframt hafa landskjörstjórn borist afrit af bréfum tveggja frambjóðenda frá 27. september, þar sem gerðar eru athugasemdir við framkvæmd talningarinnar. Af hálfu yfirkjörstjórnar Suðurkjördæmis var upplýst að kjörstjórnin hefði, eftir að hafa yfirlit verið verklag við flokkun og talningu atkvæða, ákveðið að endurtelja ekki atkvæðaseðla í kosningunum. Yfirkjörstjórn Suðurkjördæmis endurskoðaði síðar þessa ákvörðun sína á fundi 27. september í kjölfar beiðna umboðsmanna V-lista, P-lista, D-lista, J-lista og S-lista í kjördæminu. Endurtalning kjörseðla í kosningunum í Suðurkjördæmi fór fram síðar þann dag. Niðurstaða tvöfaldrar endurtalningar í kjördæminu skilaði nákvæmlega sömu niðurstöðu og kynnt var í lokatölum yfirkjörstjórnarinnar.

Í ljósi þess að landskjörstjórn skal byggja úthlutun sína á skýrslum yfirkjörstjórna, sbr. 106. og 105. gr. laga um kosningar til Alþingis, og að frávík í niðurstöðum kosninganna í Norðvesturkjördæmi frá því sem kynnt hafði verið í fjölmiðlum reyndust hafa umtalsverð áhrif á úthlutun jöfnunarsæta ákvað landskjörstjórn á fundi sínum 27. september sl. að afla nánari upplýsinga frá yfirkjörstjórnnum um framkvæmd flokkunar og talningar atkvæða í öllum kjördæmum. Auk þess var óskað eftir upplýsingum um meðferð kjörgagna, allt frá því að kjörgögn bárust yfirkjörstjórn til talningar og þar til talningu var lokið í einstökum kjördæmum og hvernig boðun og upplýsingagjöf til umboðsmanna framboðslista var háttað. Sérstaklega var þess óskað að yfirkjörstjórn Norðvesturkjördæmis veitti upplýsingar um verklag við endurtalninguna og hvað skýrði mun á heildarfjölda atkvæða og breytingu á fjölda ógildra seðla á milli talningar og endurtalningar. Loks óskaði landskjörstjórn eftir afriti af fundargerðum yfirkjörstjórna frá og með kjördegi. Landskjörstjórn bárust umbeðin gögn og upplýsingar 27. og 28. september. Landskjörstjórn hefur kynnt sér og yfirlit verið svör og fundargerðir yfirkjörstjórna um talninguna.

Í fundargerð yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis frá fundi hennar 25. – 26. september er rakið tilefni endurtalningarinnar og lýst niðurstöðum hennar. Jafnframt er rakið í hverju misræmi frá fyrri talningu hafi verið fólgið. Tekur yfirkjörstjórnin fram að þær breytingar sem orðið hafi við endurtalninguna hafi verið „vegna mannlegra mistaka og [harmi] yfirkjörstjórn að þær hafi átt sér stað og biðst velvirðingar á þeim“. Jafnframt tekur yfirkjörstjórnin fram að með endurtalningunni hafi kjörstjórnin leiðrétt þau mistök sem hafi átt sér stað. Hvað viðkemur varðveislu kjörgagna kemur fram í fundargerðinni að á meðan fundarfrestun yfirkjörstjórnar stóð frá kl. 07.35 til kl. 13.00 hafi kjörgögn verið geymd í sal Hótel Borgarness þar sem talningin fór fram en hann hafi verið læstur og öryggismyndavélar væru við inngang hans. Í greinargerð formanns yfirkjörstjórnarinnar er ekki að finna nánari upplýsingar um hvernig varðveisla kjörgagna hafi verið tryggð eða hvernig aðgangi að talningarsalnum hafi að öðru leyti verið háttað. Í greinargerð formanns yfirkjörstjórnar 28. september kemur fram að upptökur úr öryggismyndavél hafi verið

sendar lögreglu. Ritari landskjörstjórnar óskaði sérstaklega eftir því við formann yfirkjörstjórnar Norðvesturkjördæmis að hann aflaði staðfestingar um tiltekin atriði varðandi upptökur úr öryggismyndavélum en slík staðfesting barst ekki. Að mati landskjörstjórnar hefur ekki borist staðfesting frá yfirkjörstjórn Norðvesturkjördæmis á að meðferð og varðveisla kjörgagna á talningarstað í kjördæminu hafi verið fullnægjandi.

Hlutverk landskjörstjórnar er nánar afmarkað í stjórnarskrá og lögum um kosningar til Alþingis. Ákvæði þeirra gera ekki ráð fyrir því að landskjörstjórn geti haft afskipti af störfum yfirkjörstjórna, til að mynda gefið þeim fyrirmæli um framkvæmd talningar eða mælt fyrir um endurtalningu. Hins vegar verður að líta svo á, einkum með vísan til 106. og 105. gr. laga um kosningar til Alþingis, að það sé hlutverk landskjörstjórnar að leiða sem best í ljós hvaða upplýsingar og gögn frá yfirkjörstjórnnum kjördæma liggja til grundvallar við vinnu landskjörstjórnar um úthlutun þingsæta. Hefur landskjörstjórn þá jafnframt í huga mikilvægi þess að almennt ríki traust um framkvæmd kosninga.

Í samræmi við framangreint og samkvæmt 106. gr., sbr. 105. gr. laga um kosningar til Alþingis telur landskjörstjórn sér skylt að úthluta þingsætum, kjördæmissætum og jöfnunarsætum, á grundvelli skýrslna um kosningaúrslit sem henni berast frá yfirkjörstjórnnum. Fellur það utan valdsviðs landskjörstjórnar að taka afstöðu til hugsanlegra ágalla á framkvæmd kosninga í einstökum kjördæmum eða hvort, og þá hvaða, áhrif slíkt hafi á gildi kosninga. Leggur landskjörstjórn áherslu á að í samræmi við 46. gr. stjórnarskrárinnar er það hlutverk Alþingis að úrskurða um hvort til staðar kunni að vera þeir gallar á framkvæmd kosninga sem ætla megi að hafi haft áhrif á úrslit þeirra, sbr. einnig 3. mgr. 120. gr. laga um kosningar til Alþingis.